

Sag C-240/24**Sammendrag af anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 98, stk. 1, i Domstolens procesreglement****Dato for indlevering:**

27. marts 2024

Forelæggende instans:

Notariusz w Krapkowicach Justyna Gawlica – Krapkowice (Polen)

Afgørelse af:

16. marts 2024

Procesdeltagere:

N.T., O.T., S.T. og BNP Paribas Fortis SA/NY

Hovedsagens genstand

Proceduren vedrørende tilbagekaldelse eller ændring af et europæisk arvebevis, der er iværksat af en notar af egen drift som følge af, at en bank har anfægtet det europæiske arvebevis, der er blevet forelagt for banken. Fordeling af sagsomkostninger i en sådan procedure.

Genstand og retsgrundlag for anmodningen om præjudiciel afgørelse

En notars beføjelse til at anmode om præjudiciel afgørelse. Fortolkning af artikel 71, stk. 2, og artikel 69, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 650/2012 af 4. juli 2012 om kompetence, lovvalg, anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser vedrørende arv, og om accept og fuldbyrdelse af officielt bekræftede dokumenter vedrørende arv og om indførelse af et europæisk arvebevis (EUT 2012, L 201, pos. 107). Artikel 267 TEUF.

Præjudicielle spørgsmål

1. Skal artikel 71, stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 650/2012 fortolkes således, at en ikkejudiciel myndighed, der har kompetence til at udstede et europæisk arvebevis, kan anmode om præjudiciel afgørelse i

henhold til artikel 267 TEUF som led i den procedure, hvori denne myndighed skal træffe afgørelse om, hvorvidt det af denne myndighed udstedte arvebevis skal tilbagekaldes eller ændres?

og såfremt dette spørgsmål besvares bekræftende:

2. Skal artikel 71, stk. 2, i den ovennævnte forordning fortolkes således, at denne bestemmelse ikke er til hinder for, at en bank, der ikke har deltaget i proceduren vedrørende udstedelse af et europæisk arvebevis og ikke har anmodet om bevisets tilbagekaldelse eller ændring, men har anfægtet den legitimerende retsvirkning af det for banken forelagte bevis, kan pålægges sagsomkostninger i henhold til national lovgivning i forbindelse med proceduren for tilbagekaldelse eller ændring af det europæiske arvebevis, som den udstedende myndighed i resultatet af bankens anfægtelse af beviset har iværksat af egen drift, og hvori banken havde status som procesdeltager?

og såfremt dette spørgsmål besvares bekræftende:

3. Skal artikel 69, stk. 2, i den ovennævnte forordning fortolkes således, at en bank, der er forelagt en gyldig bekræftet genpart af et europæisk arvebevis, ikke er berettiget til at anfægte, at den person, der i beviset er nævnt som arving, har status som arving?

Anførte EU-retlige forskrifter

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 650/2012 af 4. juli 2012 om kompetence, lovvalg, anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser vedrørende arv, og om accept og fuldbyrdelse af officielt bekræftede dokumenter vedrørende arv og om indførelse af et europæisk arvebevis (EUT 2012, L 201, pos. 107), navnlig artikel 69, stk. 2, og artikel 71, stk. 2. Artikel 267 TEUF.

Anførte nationale forskrifter

Ustawa z dnia 14 lutego 1991 r. Prawo o notariacie (lov af 14.2.1991 om notarer)

Artikel 5, stk. 1. Notarer udfører notarielle handlinger mod vederlag, hvis størrelse fastsættes ved en aftale med den notarielle handlings parter, der ikke er højere end maksimumtakster for bestemte typer notarielle handlinger, der fremgår af den notarielle tarif.

Stk. 2. Vederlag som omtalt i stk. 1 omfatter ikke rejseudgifterne og øvrige nødvendige udgifter, som notaren har haft i forbindelse med udførelsen af den notarielle handling.

Stk. 3. Justitsministeren [udelades] vil i en bekendtgørelse fastsætte maksimumtakster for udførelsen af notarielle handlinger som omtalt i stk. 1 samt maksimale beløb for et tillæg til notarens vederlag for udkørende notarielle

handlinger, under hensyntagen til værdien af den notarielle handlings genstand, den notarielle handlings art og kompleksitet, notarens arbejdsindsats, tidsforbruget samt samfundsinteressen i at sikre en bred adgang til notarielle handlinger til brug for civilretlige transaktioner [udelades].

Artikel 79. Notaren udfører følgende notarielle handlinger: [udelades]

1b) udfører handlinger vedrørende et europæisk arvebevis.

Artikel 83, stk. 1. Enhver berørt person kan inden en uge fra datoen for meddelelsen af begrundelsen for afslaget, eller såfremt vedkommende ikke inden for den foreskrevne frist har indgivet anmodningen om at få meddelt begrundelsen for afslaget – fra datoen for meddelelsen af afslaget anlægge en klagesag til prøvelse af afslaget på udførelse af en notariel handling ved en regional domstol i den retskreds, hvori den notar, der gav afslag på at udføre den notarielle handling, har sit forretningssted. Sagen anlægges ved den nævnte notars mellemkomst.

Artikel 89, stk. 1. Parterne af den notarielle handling hæfter solidarisk for det vederlag, der skal betales til notaren.

Artikel 95t. I arveprotokollen konstaterer notaren, hvorvidt et europæisk arvebevis er udstedt, berigtiget, ændret eller tilbagekaldt, eller hvorvidt arvebevisets retsvirkninger er suspenderet, samt hvorvidt notaren har afslået at udføre disse notarielle handlinger. [Udelades]

Art. 95u § 1. Notaren udleverer af egen drift en udskrift af arveprotokollen, hvoraf det fremgår, at et europæisk arvebevis er udstedt eller at notaren har afslået at udstede arvebeviset, med klagevejledning [udelades].

Art. 95v. Hvis det konstateres, at der foreligger et grundlag for ændring eller tilbagekaldelse af et europæisk arvebevis som omtalt i forordningen [650/2012], kan notaren foretage ændring eller tilbagekaldelse af arvebeviset også af egen drift.

Art. 95w. Notaren udleverer af egen drift en udskrift af arveprotokollen, hvoraf det fremgår, at et europæisk arvebevis er berigtiget, ændret eller tilbagekaldt, eller at arvebevisets retsvirkninger er suspenderet, eller at notaren har afslået at udføre disse notarielle handlinger, med klagevejledning. [Udelades].

Art. 95x § 1. Der kan anlægges en klagesag til prøvelse af notarens handlinger vedrørende udstedelse, berigtigelse, ændring eller tilbagekaldelse, eller suspension af retsvirkningerne af et europæisk arvebevis. Bestemmelsen i artikel 83 finder tilsvarende anvendelse.

Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości w sprawie maksymalnych stawek taksy notarialnej z dnia 28 czerwca 2004 r. (justitsministerens bekendtgørelse af 28.6.2004 om maksimumtakster i den notarielle tarif) (Dz.U. af 2020, pos. 1473)

§ 10a, stk. 2a. Maksimumtaksten for notarielle handlinger vedrørende et europæisk arvebevis, med undtagelse af handlinger som omtalt i [udelades], udgør 400 PLN.

Kort fremstilling af de faktiske omstændigheder og retsforhandlingerne i hovedsagen

- 1 Arveladeren, K.T., var en polsk og tysk statsborger, der havde bosat sig i Belgien. Hun var ugift og efterlod sig ikke børn, og hendes nærmeste pårørende var forældrene og en søster boende i Polen. Kort inden sin død rejste K.T. til Polen, hvor hun ved hjælp af en polsk notar oprettede et testamente, hvori hun valgte polsk lov som den lov, der skulle anvendes på arven efter hende og udnævnte sin søster som enearving. K.T. afgik ved døden den 6. februar 2023 og Belgien var på dette tidspunkt fortsat hendes sædvanlige opholdssted.
- 2 Dødsboet beliggende i Belgien omfattede bl.a. midler indestående på en bankkonto i BNP Paribas Fortis SA/NV (herefter »banken«). Arvingen anmodede en belgisk notar om udstedelse af et belgisk arvebevis. Henset til valget af polsk lov som den lov der skulle finde anvendelse på arven, blev hun henvist til de polske myndigheder.
- 3 Den 22. februar 2023 på notarialkontoret i Krapkowice (Polen) blev testamentet åbnet og offentliggjort. Afdødes forældre og søster, idet søsteren arvede efter loven, indgik ved denne lejlighed en aftale om værneting i medfør af artikel 5 i forordning 650/2012. Efter gennemførelsen af arvesagen udstedte den polske notar (herefter »notaren i Krapkowice«) et arvebevis, hvori afdødes søster var nævnt som afdødes enearving. Et eksemplar af udskrift af arvebeviset blev forsynet med en attest vedrørende officielt bekræftet dokument i arvesag, der udgør bilag til Kommissionens gennemførelsesforordning nr. 1329/2014 om de formularer, der er omhandlet i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 650/2012 (EUT 2014, L 359, pos. 30). I denne attest beskrev notaren i Krapkowice retsfølgerne af det udstedte arvebevis og understregede dettes bindende karakter for deltagere i juridiske transaktioner.
- 4 Banken anmodede ikke desto mindre arvingen om at forelægge et europæisk arvebevis (herefter »et europæisk arvebevis«). Den 5. juli 2023 udstedte notaren i Krapkowice et europæisk arvebevis, hvori afdødes søster var nævnt som afdødes enearving. Arvingen forelagde det europæiske arvebevis for banken, der efterfølgende anmodede hende om at forelægge en attest fra et folkeregister som dokumentation for, at afdøde ikke efterlod sig børn, samt et arvebevis udstedt af en belgisk notar.
- 5 I august 2023 gjorde arvingen notaren i Krapkowice bekendt med dette forløb, hvorefter notaren i Krapkowice den 18. september 2023 redegjorde over for arvingen og banken for den retstilstand, der fremgik af den indgåede aftale om værneting og det udstedte europæiske arvebevis, afslog at udstede enhver form for attest for, at det udstedte europæiske arvebevis var korrekt, og underrettede

banken om muligheden for at anmode om tilbagekaldelse eller ændring af arvebeviset i medfør af artikel 71, stk. 2, i forordning 650/2012. Notaren i Krapkowice oplyste, at det europæiske arvebevis forblev bindende så længe dette ikke var tilbagekaldt eller ændret.

- 6 Samtidig oplyste notaren i Krapkowice, at såfremt den legitimerende retsvirkning af det udstedte europæiske arvebevis fortsat anfægtedes, skulle notaren overveje at iværksætte proceduren vedrørende tilbagekaldelse eller ændring af det europæiske arvebevis af egen drift. Notaren understregede i den forbindelse, at iværksættelsen af proceduren ville medføre sagsomkostninger (taksten jf. den notarielle tarif, omkostninger i forbindelse med forkyndelser og oversættelser).
- 7 Efter arvingen orienterede notaren om, at banken fortsat anfægtede den legitimerende retsvirkning af arvebeviset, og henset til bankens passivitet, besluttede notaren i Krapkowice den 3. november 2023 at iværksætte proceduren for tilbagekaldelse eller ændring af det europæiske arvebevis af egen drift med arvingen, afdøde forældre og banken som deltagerne i proceduren. Notaren meddelte deltagerne en frist på 6 uger til at aflevere til notaren samtlige oplysninger og dokumenter, der kunne godtgøre, at det udstedte europæiske arvebevis ikke var korrekt. Retsvirkningerne af det udstedte europæiske arvebevis blev ikke suspenderet.
- 8 Notaren i Krapkowice oplyste deltagerne i proceduren om, at baggrunden for, at notaren iværksat proceduren, var bankens manglende anerkendelse af den legitimerende retsvirkning af det europæiske arvebevis, hvilket kunne være begrundet i, at banken var i besiddelse af oplysninger eller dokumenter, som den udstedende myndighed ikke var bekendt med, og som kunne have indflydelse for det korrekte indhold af arvebeviset. Notaren oplyste desuden om, at resultatet og forløbet af proceduren for tilbagekaldelse eller ændring af det europæiske arvebevis ville have betydning for sagsomkostninger, som procedurens respektive deltagere ville blive pålagt, og at afgørelsen om sagsomkostninger ville fremgå af den afsluttende protokol. Ingen af deltagerne underrettede om nogen omstændigheder, der kunne godtgøre, at det udstedte arvebevis ikke var korrekt.

Kortfattet begrundelse for forelæggelsen

Praksis vedrørende anvendelsen af bestemmelser om den notarielle tarif

- 9 Den adgang til at fastsætte notarens vederlag ved en aftale, som er nævnt i artikel 5 i lov om notarer, omfatter ikke de notarielle handlinger, som notaren udfører i forbindelse med udøvelsen af den retslige funktion ligesom en ret i en arvesag, men kun notarens virksomhed i forbindelse med udfærdigelsen af aftaler. For det første er maksimumtaksten jf. den notarielle tarif angående procedurer i arvesager af symbolsk størrelse og er ikke afhængig af dødsboets værdi. I disse sager findes der ikke plads til nogen forhandling med de i proceduren deltagende parter om notarens vederlag, og der hver gang opkræves den i bekendtgørelsen fastsatte

maksimale takst. For det andet har notaren i Krapkowice i den forelæggende sag iværksat en procedure af offentligretlig karakter, hvis resultat muligvis kan have en potentiel betydning enten for bankens erstatningsansvar eller for parterne i den oprindelige procedure vedrørende udstedelse af det europæiske arvebevis, der kan pålægges strafferetligt ansvar for at afgive falske erklæringer. Sagens karakter og den nødvendige professionelle afstand mellem notaren og de i proceduren deltagende parter gør, at nogen form for aftale om størrelsen af taksten for notarens handlinger i den grad er udelukket.

- 10 Notaren i Krapkowice har fremhævet denne problemstilling, idet det tidligere er sket, at der i forslag til afgørelse fra generaladvokat Yves Bot fremsat den [28.2.2019] i sagen C-658/17, WB (punkt 92), fandtes upræcise bemærkninger om den takst, som en polsk notar var berettiget til som vederlag for gennemførelsen af en procedure med henblik på at udstede et notarielt bekræftet arvebevis.

Notarens kompetence i den nationale procedure og begrundelse for notarens beføjelse til at anmode om præjudiciel afgørelse

- 11 Notaren i Krapkowice har understreget, at den fokuserer på en polsk notars beføjelse til at anmode om præjudiciel afgørelse i tilknytning til proceduren vedrørende tilbagekaldelse eller ændring af et europæisk arvebevis. Den problemstilling skal sondres fra spørgsmålet om, hvorvidt en polsk notar skal betragtes som en ret i forbindelse med udøvelsen af øvrige beføjelser eller i andre normative kontekster.
- 12 I overensstemmelse med artikel 71, stk. 2, i forordning 650/2012 har den polske lovgiver pålagt notaren som den myndighed, der udsteder et europæisk arvebevis, en lovpligt til at ændre eller tilbagekalde det udstedte europæiske arvebevis, såfremt dette er ukorrekt, også af egen drift. Artikel 71, stk. 2, i forordning 650/2012 bestemmer, at der i den forbindelse gennemføres – af egen drift eller efter anmodning – en passende undersøgelsesprocedure vedrørende arvebevisets korrekte karakter, hvilket fremgår af formuleringen »hvis det fastslås, at beviset eller specifikke forhold deri ikke er korrekte«.
- 13 Genstand for undersøgelsesproceduren er, hvorvidt indholdet af det udstedte europæiske arvebevis er ukorrekt, hvilket er forudsætningen for ændring eller tilbagekaldelse af beviset og dermed også for fratagelse af den legitimerende retsvirkning, som beviset har over for deltagerne i juridiske transaktioner.
- 14 Der opstår et spørgsmål om, hvorvidt notaren, der gennemfører proceduren vedrørende ændring eller tilbagekaldelse af et europæisk arvebevis, udøver en retslig funktion, når den i sin egenskab af den udstedende myndighed undersøger, hvorvidt det europæiske arvebevis er korrekt. Den omstændighed, at også ikkejudicielle myndigheder, der udsteder et europæisk arvebevis, har kompetencen til at ændre eller tilbagekalde et europæisk arvebevis, medfører, at disse myndigheder også er nødt til at afgøre tvister der opstår såvel mellem deltagerne i den oprindelige procedure vedrørende udstedelsen af det europæisk

arvebevis, således som det eksempelvis bliver aktuelt ved en senere offentliggørelse af et testamente, som mellem tredjepersoner og arvinger, der legitimerer sig ved deres europæiske arvebeviser og begynder at udøve deres rettigheder, når disse tredjepersoner rejser indsigelse mod den retlige status, der fremgår af arvingernes europæiske arvebevis, selv om denne status ikke gav anledning til tvivl på tidspunktet for arvebevisets udstedelse.

- 15 Hver udstedende myndighed, herunder ikkejudiciell, skal dermed være forberedt på også at afgøre tvister, der opstår under procedurer vedrørende tilbagekaldelse eller ændring af et europæisk arvebevis. Uden at tage stilling til disse tvister er den udstedende myndighed ikke i stand til at træffe afgørelse om tilbagekaldelse eller ændring af et europæisk arvebevis.
- 16 Notaren i Krapkowice gør gældende, at notaren ikke fyldestgørende vil kunne udøve sin virksomhed som den udstedende myndighed og sørge for, at de tidligere udstedte europæiske arvebeviser er korrekte, hvis den ikke har adgang til den institutionelle infrastruktur, som i henhold til EU-lovgivning er stillet til rådighed for myndigheder der udøver retslige funktioner, såsom adgang til at anmode om præjudiciell afgørelse.
- 17 Det kan have en negativ indflydelse på den respons, som de europæiske arvebeviser, der er udstedt af ikkejudicielle myndigheder, mødes med i det praktiske retsliv. For at opretholde den ensartede karakter af selve arvebeviset og dets ensartede retsvirkninger i samtlige medlemslande er det nødvendigt at bevare den udstedende myndighed som en ensartet størrelse. Den ensartede karakter af den udstedende myndigheds institution opgives, hvis der sondres mellem de udstedende myndigheder af første (judicielle, retslige) og anden sortering (ikkejudicielle), og det vil føre til, at der i det reelle retsliv på tilsvarende vis vil findes europæiske arvebeviser af første og anden sortering.
- 18 Denne udfordring løses ikke ved, at EU-lovgiveren har sørget for adgang til domstolsprøvelse [af de udstedte europæiske arvebeviser]. Domstolens kompetence til at behandle appelsager, der er anlagt til prøvelse af de udstedende myndigheds afgørelser, er begrænset alene til at efterprøve, hvorvidt det var korrekt at udstede det pågældende europæiske arvebevis ud fra de oplysninger, der forelå i sagen og som den udstedende myndighed lagde til grund for beviset, og denne kompetence omfatter ikke en direkte overvågning af, hvorvidt der udstedes korrekte beviser, ligesom kompetencen omfatter ikke iværksættelse af efterprøvelse af egen drift.
- 19 I lyset af domstolens rolle i procedurer vedrørende et europæisk arvebevis gør notaren i Krapkowice gældende, at de fleste medlemslande har valgt en model, hvor det ikke alene er domstolene, der har kompetencen til at udstede arvebeviser. I Polen, hvor parterne kan vælge mellem domstole og notarer som de udstedende myndigheder, er der blandt borgerne en meget tydelig tendens til at vælge notarer. Hvis de polske notarer hver gang skulle henvise borgerne til domstolene som følge af, at de europæiske arvebeviser, der udstedes af notarer, på sigt blev

betragtet som europæiske arvebeviser af 2. sortering i de andre medlemslande, ville det være til skade for parternes interesser.

- 20 Til støtte for, at den udstedende myndighed, der behandler spørgsmålet om tilbagekaldelse eller ændring af et europæisk arvebevis, udøver en retslig funktion, taler også forordningens systematik. EU-lovgiveren har fundet det nødvendigt i artikel 66, stk. 5, i forordning 650/2012 at indføre en procedure for gennemførelse af bevisførelse i andre medlemslande. Det skyldes, at en sag, der behandles inden for rammerne af proceduren vedrørende udstedelse af et europæisk arvebevis, ikke kan have karakter af en tvist (artikel 67, stk. 1, andet afsnit, litra a, i forordning 650/2012). Den myndighed, der udsteder et europæisk arvebevis, er således ikke bemyndiget til at afgøre tvister, og er dermed ikke efter notaren i Krapkowices opfattelse en ret, der er berettiget til at anvende instrumenter for et mellemretligt samarbejde i civilretlige sager, der er forbeholdt domstolene [se dog det præjudicielle spørgsmål, der er stillet af Amtsgericht Lörrach i egenskab af den udstedende myndighed i en sag vedrørende udstedelse af et europæisk arvebevis, der er under behandling, C-187/23, Albausy]. Situationen ændrer sig dog efter det europæiske arvebevis er udstedt – navnlig i den fase af proceduren vedrørende bevisets tilbagekaldelse eller ændring, hvor den udstedende myndighed skal træffe afgørelse også i sager, der har karakter af en tvist. Af denne grund har EU-lovgiveren ikke vedtaget en løsning i artikel 71, der svarer til artikel 66, stk. 5, i forordning 650/2012.
- 21 Notaren i Krapkowice gør gældende, at hun i hovedsagen udfører en retslig funktion i det omfang det findes berettiget at antage, at hun er beføjet til at anmode om præjudiciel afgørelse, der har betydning for at træffe afgørelse om tilbagekaldelse eller ændring af et europæisk arvebevis. Henset til konklusionerne i [Domstolens] afgørelser i sager C-658/17, WB, og C-387/20, OKR, har notaren i Krapkowice dog valgt at forelægge spørgsmålet om beføjelsen til at anmode om præjudiciel afgørelse som et selvstændigt spørgsmål af indledende karakter.

3. Betydning af genstanden for det andet og tredje spørgsmål for at træffe afgørelse i hovedsagen

- 22 Notaren i Krapkowice har af egen drift iværksat proceduren med henblik på at fastslå, hvorvidt der er grundlag for tilbagekaldelse eller ændring af det europæiske arvebevis, der er i omsætning. Bankens vedholdende anfægtelse af retsvirkningerne af det europæiske arvebevis, som banken har fået forelagt, har overbevist notaren om, at banken måtte have materielle grunde til at rejse tvivl om, hvorvidt det pågældende europæiske arvebevis var korrekt. Af denne grund samt henset til bankens centrale rolle i afklaringen af tvivl om de faktiske omstændigheder, har banken fået tilkendt status som deltager i proceduren.
- 23 Hovedsagen befinder sig i den afsluttende fase. I forbindelse med procedurens afslutning vil det være nødvendigt at træffe afgørelse om sagsomkostninger. Sagsomkostningerne består af det vederlag, som notaren er berettiget til for de

notarielle handlinger, som han har udført i sagen, omkostningerne i forbindelse med de nødvendige oversættelser til nederlandsk af skrivelser, der i sagens forløb er blevet sendt til banken, samt omkostningerne i forbindelse med forkyndelser.

- 24 Den lovbestemte model for solidarisk hæftelse mellem parterne i den retshandel, der gennemføres ved hjælp af en notariel handling, finder formentlig anvendelse alene på notarens vederlag men ikke på øvrige sagsomkostninger, og udgør i praksis, også med hensyn til dette vederlag, blot et udgangspunkt for anvendelsen af kutymeregler, der er udviklet på baggrund af praksis om fordeling af de notarielle omkostninger i bred forstand mellem parterne.
- 25 En af sådanne kutymeregler er, at omkostningerne ved proceduren vedrørende arv afholdes af arvingen. Det omfatter omkostninger ved procedurer, der i princippet er nødvendige at gennemføre for at få bekræftet status som arving, men ikke nødvendigvis ved procedurer vedrørende tilbagekaldelse eller ændring af et europæisk arvebevis.
- 26 En anden kutymeregel om fordeling af sagsomkostningerne er, at der tages hensyn til, i hvilken grad den pågældende deltager i proceduren har medvirket til, at en bestemt notariel handling var nødvendig at udføres, eller at handlingen har medført delomkostninger. Ifølge den mere avancerede version af denne regel skal omkostningerne pålægges den part, hvis samvittighedsløse eller åbenbart upassende adfærd har medført disse omkostninger.
- 27 I hovedsagen skal notaren i Krapkowice i forbindelse med afslutning af proceduren træffe afgørelse om fordeling af sagsomkostningerne hovedsageligt mellem arvingen ifølge testamentet, der er blevet udstedt et europæisk arvebevis, og banken. En alternativ løsning er at afstå fra at opkræve sagsomkostningerne hos parterne med det resultat, at omkostningerne bæres af selve notaren.
- 28 Det er således vurderingen af bankens adfærd, der har givet anledning til iværksættelsen af proceduren vedrørende tilbagekaldelse eller ændring af det europæiske arvebevis, der er af væsentlig betydning. Det er med henblik på at foretage denne vurdering, der skal lægges til grund for opgørelsen af sagsomkostningerne, at de to hovedspørgsmål er stillet.
- 29 Med det andet spørgsmål ønsker notaren i Krapkowice nærmere bestemt oplyst, hvorvidt forordning 650/2012 er til hinder for, at der anvendes national lovgivning til afgørelse om sagsomkostningerne, og disse omkostninger også pålægges den person, der ikke var deltager i den oprindelige procedure vedrørende udstedelse af et europæisk arvebevis, ikke har anmodet om bevisets tilbagekaldelse eller ændring, men er blevet deltager i proceduren vedrørende bevisets tilbagekaldelse eller ændring som følge af, at personen har anfægtet bevisets legitimerende retsvirkning. Med dette spørgsmål ønskes dermed nærmere oplyst, hvorvidt EU-retten eventuelt har skabt rammer for på det nationale niveau at vedtage bestemmelser om sagsomkostninger i national lovgivning, eller for at udøve en medlemslands egen kompetence til med hensyn til anvendelsen af national

lovgivning at fordele sagsomkostningerne på en måde som afviger fra den lovbestemte model for solidarisk hæftelse.

- 30 Såfremt det andet spørgsmål besvares benægtende, ville det udelukke, at banken pålægges sagsomkostningerne. Såfremt det andet spørgsmål besvares bekræftende, vil det så være nødvendigt at hense til, i hvilken grad banken, når den har afvist at anerkende den legitimerende retsvirkning af det europæiske arvebevis, har tilsidesat de almengældende retsregler. Besvarelsen af det tredje spørgsmål vil have afgørende betydning ved hovedsagens afslutning, når det skal afgøres, i hvilken grad banken skal pålægges sagsomkostningerne, såfremt bankens afvisning af anerkendelsen af bevisets retsvirkninger var uberettiget.

4. Angående genstand for det andet præjudicielle spørgsmål

- 31 EU-lovgiver tog ikke stilling til spørgsmålet om sagsomkostninger uden for anvendelsesområdet af forordning 650/2012 og synes derfor at have overladt det til de nationale lovgivninger.
- 32 Det ser således ud til, at den måde hvorpå sagsomkostninger afregnes, med forbehold for de almindelige begrænsninger, der fremgår af EU-retten, er overladt til de nationale lovgivere og den i den pågældende medlemsstat udviklede praksis fra de udstedende myndigheder på baggrund af national lovgivnings anvendelse. Som følge heraf synes det at være tilladt at pålægge sagsomkostninger i henhold til national lovgivning enhver deltager i proceduren vedrørende tilbagekaldelse eller ændring af det europæiske arvebevis.
- 33 Notaren i Krapkowice har tilkendt banken status dom deltager i proceduren, idet notaren har antaget, at bankens vedholdende anfægtelse af de legitimerende retsvirkninger af det europæiske arvebevis har ført til, at der hos banken er opstået en retlig interesse i, at der træffes afgørelse vedrørende arvebevisets tilbagekaldelse eller ændring. Resultatet af denne procedure vil have indflydelse på bankens eventuelle erstatningsansvar som følge af denne anfægtelse. Den omstændighed, at banken har fået tilkendt status som deltager i proceduren, skal også bidrage til at sikre effektivitet af undersøgelsesproceduren, hvis formål er at fastslå, hvorvidt der foreligger grunde til at tilbagekalde eller ændre beviset, hvilket henset til den aktuelle retstilstand på det EU-retlige område ville være vanskeligt, når de ikkejudicielle udstedende myndigheder ikke garanteres adgang til den institutionelle infrastruktur, herunder navnlig [Europa-Parlamentets og Rådets] forordning [(EU)] 2020/1784 [af 25.11.2020 om forkyndelse i medlemsstaterne af retslige og udenretslige dokumenter i civil- og handelsretlige sager (forkyndelse af dokumenter)]. Notaren i Krapkowice er af den opfattelse, at netop proceduren vedrørende tilbagekaldelse eller ændring af et europæisk arvebevis skal være den primære procedure for efterprøvelse af, hvorvidt det europæiske arvebevis er korrekt. Ifølge notaren i Krapkowice afgøres spørgsmålet om bankens status som deltager i proceduren endeligt som led i den nationale

procedure, med adgang til en eventuel efterprøvelse inden for rammerne af en appelsag der anlægges ved vedkommende national instans.

5. Angående genstand for det tredje præjudicielle spørgsmål

- 34 I den retsvidenskabelige litteratur nævnes to grundlag, hvorpå privatretlige aktører kunne have ret til at afvise den legitimerende retsvirkning af det for dem forelagte europæiske arvebevis. Det første grundlag er deres viljeautonomi, hvis betydning i den henseende især understreges i den tyske litteratur. Ifølge den opfattelse er de privatretlige aktører berettigede til at skønne, hvorvidt den bekræftede genpart af det europæiske arvebevis, som de får forelagt, i tilstrækkelig grad efter deres vurdering godtgør, at den i beviset angivne person er arving. Til støtte for den opfattelse henvises der bl.a. til en ikkenormativ karakter af 69. betragtning, tredje punktum, til forordning 650/2012, og den omstændighed, at den lovpligt til at anerkende de legitimerende retsvirkninger af det europæiske arvebevis kun omfatter medlemsstaternes myndigheder.
- 35 Notaren i Krapkowice har anfægtet standpunktet om, at pligten til at anerkende de legitimerende retsvirkninger af det europæiske arvebevis udelukkende påhviler medlemslandenes myndigheder. Af forordningens artikel 69, stk. 1, fremgår ifølge notaren forpligtelsen til at sørge for, at disse retsvirkninger anerkendes i medlemsstaternes retssystemer, herunder af privatretlige aktører. I de situationer, hvor det er EU-lovgiverens hensigt, at visse bestemmelser i forordningen alene finder anvendelse på medlemslandene eller deres myndigheder, vil det tydeligt fremgå af indholdet af relevante bestemmelser (se artikel 4 i forordning 650/2012).
- 36 Notaren i Krapkowice ved ikke, om det er tilfældet i den belgiske banksektor, men der findes i medlemslande, i hvert fald i Polen, sektorer for tjenesteydelser, hvor visse økonomisk stærke aktører på en systematisk og vedvarende måde afviser at yde finansielle ydelser til de berettigede fysiske personer, herunder forbrugere. Notaren i Krapkowice er ikke enig med de stemmer, der opfordrer til at tilkende debitoren kompetencen til at skønne, hvorvidt kreditoren i tilstrækkelig grad fra debitorens synspunkt har godtgjort for sin status som arving ved hjælp af den forelagte genpart af det europæiske arvebevis.
- 37 Det andet grundlag, hvorpå der rejses spørgsmålstejn ved de legitimerende retsvirkninger af det europæiske arvebevis, er selve arvebevisets karakter, idet arvebeviset angiveligt alene udgør en kilde til en afkræftelig formodning for, at den retsstilling, som bekræftes i arvebeviset, er korrekt. Med henvisning til den tyske retsvidenskab i den henseende gør notaren i Krapkowice gældende, at banken i hovedsagen ud fra den ovennævnte teori ville have ret til at se bort fra det europæiske arvebevis og henvise arvingen til at anlægge en retssag i Belgien med påstand om betaling.
- 38 Notaren i Krapkowice gør dog gældende, at såfremt et europæisk arvebevis blot skulle udgøre et udgangspunkt for en bevisførelse angående status af den person,

der er nævnt i det europæiske arvebevis som arving, i de enkelte medlemslande, ville det fremstå som et retsmiddel af ubetydelig gennemslagskraft. Af forordning 650/2012 fremgår ikke kun princippet om koncentration af jurisdiktion i et medlemsland, men bestemmer også, at kompetencen til at gennemføre proceduren vedrørende tilbagekaldelse eller ændring af det europæiske arvebevis skal begrænses til den medlemsland, hvor det europæiske arvebevis er blevet udstedt. Som følge heraf kan myndighederne i andre medlemslande ikke efterprøve, om arvebeviset er korrekt, herunder heller ikke af domstole i den medlemsland, hvor arvebeviset ønskes at anvende, idet domstolene er bundet af bevisets indhold. Det skyldes, at det europæiske arvebevis er udtryk for den retlige integration, der går længere end den klassiske forpligtelse til gensidig anerkendelse af domme og afgørelser. Til støtte for den hensigt bag det europæiske arvebevis taler også det europæiske arvebevis' ensartede opbygning og retsvirkninger i samtlige medlemslande, hvilket ikke kunne opretholdes, såfremt retsvirkningerne af det europæiske arvebevis kunne efterprøves i henhold til de lokale bevisførelsesregler.

- 39 Det er dermed alene i det medlemsland, hvor det europæiske arvebevis er blevet udstedt, at det kan efterprøves, hvorvidt bevisets indhold svarer til den materielle retsstilling. I det medlemsland, hvor beviset ønskes anvendt, frigøres den arving, der er nævnt i beviset, for at føre bevis for den status, der er bekræftet og er bindende såvel over for deltagerne i juridiske transaktioner som domstolene, der eventuelt får forelagt dette spørgsmål som en indledende problemstilling. En bank der afviser den legitimerende retsvirkning af det europæiske arvebevis synes dermed at tilsidesætte de almengældende retsregler.